

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 23, 2013

Nummer 23, 2013

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:1246](#) 15-11-2013

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2013:8238](#) 31-10-2013

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2013:5409](#) 24-10-2013

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2013:8380](#) 22-10-2013

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2013:6850](#) 03-09-2013

Uitspraken zonder ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 03-10-2013

Guvec/Slowakije

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

RECHTSPRAAK

Guvec/Slowakije

Staat is niet verplicht omgang op te leggen tegen de weloverwogen wens van een adolescente

Klager stelt dat artikel 8 EVRM is geschonden doordat omgang tussen hem en zijn dochter niet ten uitvoer is gelegd. De dochter was 10 jaar oud toen klager en zijn echtgenote van elkaar scheidden. Toen al weigerde de dochter omgang met haar vader. In de loop van de tijd is – alle pogingen ten spijt – haar standpunt alleen maar verhard. Toen de dochter 11 jaar oud was, is door een centrum voor kinderpsychiatrie vastgesteld dat ze begreep wat de betekenis en gevolgen waren van haar weigering. Het centrum adviseerde dat het slecht zou zijn voor dochters ontwikkeling om in weerwil van haar verzet omgang op te leggen. Vanuit maatschappelijk werk zijn er daarna verschillende pogingen gedaan om omgang tussen vader en dochter op gang te brengen maar dit heeft geen positieve veranderingen kunnen brengen. De dochter bleef zich verzetten en de vader week niet af van zijn houding dat omgang zijn vaderlijk recht was. Het EHRM oordeelt dat artikel 8 EVRM hierdoor niet is geschonden. De Staat mag rekening houden met de beslissing van de dochter. De dochter is door meerdere instanties onderzocht. Iedereen was het ermee eens dat gedwongen omgang slecht voor haar zou zijn. Ook was iedereen het ermee eens dat het verzet authentiek was en niet door de moeder opgelegd.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 03-10-2013

Zaaknummer: 7233/04

RECHTSPRAAK

De man dient, ondanks interen op vermogen ontvangen uit erfenis, kinderalimentatie te betalen

In deze zaak betreffende kinder- en partneralimentatie is de draagkracht van de man in geschil alsmede de behoefte van de vrouw. De behoefte van de minderjarige is niet in geschil. Het hof had eerder de bij echtscheidingsbeschikking van 23 juli 2008 vastgestelde bijdrage aan kinderalimentatie van € 400,-- alsnog op nihil gesteld. De vrouw heeft zich op grond van gewijzigde omstandigheden opnieuw tot de rechtbank gewend met het verzoek een bijdrage aan kinderalimentatie op € 400,-- per maand vast te stellen, alsmede een bijdrage in de kosten van levensonderhoud voor haarzelf van € 400,-- per maand. De rechtbank heeft in de bestreden beschikking de kinderalimentatie op € 224,-- per maand bepaald en de partneralimentatie op € 72,-- per maand. Beide partijen zijn van deze beschikking in hoger beroep gekomen. Het hof komt eerst tot het oordeel dat de vrouw behoefte heeft aan een bijdrage van € 400,-- per maand van de zijde van de man. Wat de draagkracht van de man betreft is met name in geschil welk inkomen van de man redelijkerwijs in aanmerking dient te worden genomen en in hoeverre zijn huidige partner te zijnen laste dient te komen. De man en zijn huidige echtgenote zijn al geruime tijd arbeidsongeschikt en ontvingen tot voor kort een bijstandsuitkering naar de norm van een gezin. Deze bijstandsuitkering is inmiddels beëindigd aangezien de man door een erfenis een aanzienlijk vermogen (ca. € 150.000,--) heeft verkregen en daardoor (voorlopig) over voldoende middelen beschikt om in de kosten van levensonderhoud van hem en zijn partner te voorzien. Het hof overweegt dat er rekening mee gehouden moet worden dat de man en zijn partner, nu zij eerder waren aangewezen op een bijstandsuitkering, na volledig interen op het vermogen, opnieuw zijn aangewezen op een bijstandsuitkering. Bij een dergelijke aanvraag zal de gemeente nagaan of het vermogen verantwoord is opgemaakt. Het hof berekent dat de man, gelet op zijn leeftijd, met ingang van 20 september 2016 een AOW-uitkering zal ontvangen en zijn huidige partner met ingang van 19 juli 2021. Over de periode waarin de man wel maar zijn partner niet de pensioengerechtigde leeftijd heeft, zal het vermogen ook over die periode gebruikt moeten worden als een aanvulling op de AOW-uitkering van de man om in de kosten van levensonderhoud van zijn partner te voorzien. Het hof gaat ervan uit dat niet gezegd kan worden dat interen met 1,5 keer de toepasselijke bijstandsnorm een onverantwoord uitgavenpatroon is. Het hof acht het

redelijk om bij dit uitgangspunt uit te gaan van een inkomen van € 1.750,-- netto per maand. De man zal in staat zijn dit inkomen te genereren tot 20 september 2016, de AOW-leeftijd van de man, gevolgd door intering met maximaal € 1.000,-- per maand als aanvulling op de AOW-uitkering van de man. Bij deze intering zal medio 2021 niets meer van het vermogen resteren. Het hof betreft op grond van bovenstaande als inkomen van de man een bedrag van € 1.750,-- per maand in de berekening van de draagkracht. Wat betreft de vraag in hoeverre rekening gehouden moet worden met de niet-verdienende partner hanteert het hof de norm voor een alleenstaande alsmede een draagkrachtpercentage van 70%. Het hof houdt in casu rekening met de volledige woonlast en de ziektekostenpremie van zijn partner nu redelijkerwijs niet gevegd kan worden dat de partner hierin bijdraagt. Het hof berekent dat de man de draagkracht heeft om € 197,-- per maand aan kinderalimentatie te betalen. Het hof gaat voorbij aan enig fiscaal voordeel, nu hij geen fiscaal inkomen heeft in box 1. Het hof oordeelt voorts dat geen draagkracht resteert om enige partneralimentatie te betalen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 31-10-2013

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2013:8238

Zaaknummer: 200.120.393-01

RECHTSPRAAK

Het verzoek van de pleegvader van de moeder tot vervangende toestemming tot erkenning van het door hem verwekte kind wordt afgewezen

De man is in hoger beroep gekomen van de beschikking waarbij zijn verzoek tot het verlenen van vervangende toestemming tot erkenning van de minderjarige, geboren in 2009, is afgewezen. Tevens is het verzoek tot vaststelling van een omgangsregeling afgewezen. De man is van februari 2004 tot aan de meerderjarigheid van de moeder de pleegvader van de moeder geweest. De pleegvader is de biologische vader van de minderjarige. Na haar meerderjarigheid is de moeder tot maart 2011 met de minderjarige in de woning van de man gebleven. Het hof overweegt dat de moeder hangende de procedure tot verkrijging van vervangende toestemming tot erkenning en toen op dit verzoek nog niet was beslist, toestemming heeft verleend aan belanghebbende om de minderjarige te erkennen. Het hof verwijst voor een dergelijk geval naar HR 31 mei 2002 (R01/120 HR), waarin de Hoge Raad heeft beslist dat de door de moeder gegeven toestemming slechts voorwaardelijk is, totdat op het verzoek definitief is beslist. Het hof dient op grond van artikel 1:204 lid 3 BW in deze zaak te beslissen of de erkenning door de man de belangen van het kind en/of de belangen van de moeder bij een ongestoorde verhouding met het kind zal schaden. Het hof acht het belangrijk dat het kind veiligheid en vertrouwen bij de moeder kan hebben en in een stabiel gezinsleven kan opgroeien. Om deze gezonde band met de moeder te kunnen opbouwen, is een positieve beleving van de moeder met de mensen om haar heen van groot belang. De man laat zich echter respectloos en negatief uit over de moeder. Het hof acht het aannemelijk dat de moeder deze bepalende houding als zeer belastend ervaart en dat zij, gelet op haar kwetsbaarheid, hierdoor wordt beïnvloed. Het hof acht het aannemelijk dat de ongelijkwaardige afhankelijkheidsrelatie tussen moeder en de pleegvader een zeer negatieve invloed heeft op het welzijn van de moeder. Ook thans, zonder juridische status, heeft de man reeds een negatieve invloed op de moeder en belanghebbende, waardoor de moeder en de belanghebbende zich beknot voelen in hun persoonlijke levenssfeer. Het hof acht dit zorgwekkend, nu het in het belang van de minderjarige is, dat zij met haar moeder, de belanghebbende en haar halfbroertje een stabiel en ongestoord gezinsleven kan opbouwen. Het hof oordeelt dat op overtuigende wijze is komen vast te staan dat de erkenning van de

minderjarige door de man het reële risico inhoudt dat de ongestoorde verhouding tussen de moeder en de minderjarige in het gedrang komt en dat de minderjarige wordt belemmerd in haar evenwichtige sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling. Het hof geeft de moeder nog mee dat de minderjarige op termijn zal moeten worden ingelicht over haar afkomst. Met betrekking tot de omgangsregeling oordeelt het hof dat een omgangsregeling op dit moment indruist tegen de zwaarwegende belangen van het kind. Op dit moment kan er geen plek zijn voor de man in het leven de minderjarige, gezien de omstandigheden waaronder zij is verwekt en gezien de houding van de man jegens de moeder. Nu het verzoek tot vervangende toestemming wordt afgewezen, wordt niet toegekomen aan een beoordeling van het verzoek tot toekenning van mede (ouderlijk) gezag over de minderjarige. Het hof bekrachtigt de beschikking waarvan beroep.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 24-10-2013

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2013:5409

Zaaknummer: HV200.127.567.01

Wetsartikelen: 1:204 lid 3 BW

RECHTSPRAAK

Samenwonen alleen onvoldoende voor beroep op artikel 1:160 BW

Partijen zijn gewezen echtgenoten. De vrouw heeft het hof verzocht een door de man te betalen partneralimentatie vast te stellen. De man stelt zich op het standpunt dat de vrouw samenwoont met een ander als waren zij gehuwd. De man voert hiertoe aan dat de vrouw in 2011 zwanger is geraakt van een ander en nadien is bevallen van een kind, en dat de vrouw in september 2011 een e-mail heeft gestuurd aan de ouders van die ander. Volgens de man staat de vrouw slechts voor de vorm ingeschreven op het adres van haar vader. Ter zitting heeft de man dit standpunt aangevuld en gesteld dat hij hiermee een beroep doet op artikel 1:160 BW. De vrouw heeft het standpunt van de man niet weersproken.

Het hof heeft het volgende overwogen. Een verplichting tot partneralimentatie na echtscheiding eindigt ingevolge artikel 1:160 BW wanneer de voormalige partner is gaan samenleven met een ander als waren zij gehuwd. De man heeft nauwkeurig aangegeven vanaf welke datum de vrouw met een ander samenwoont. De vrouw is tijdens het huwelijk met de man bevallen van een kind. Vast staat dat dat de man niet de biologische vader van het kind is. De vrouw heeft contact met de ouders van de ander. Gezien deze feiten en omstandigheden, in onderlinge samenhang bezien, die niet door de vrouw zijn weersproken, is er een duidelijk bewijsvermoeden dat de vrouw samenwoont met een ander als waren zij gehuwd in de zin van artikel 1:160 BW. Het had op de weg van de vrouw gelegen om dat bewijsvermoeden te weerleggen, hetgeen zij niet heeft gedaan. Aldus is vast komen te staan dat sprake is van een samenleven als bedoeld in artikel 1:160 BW, waardoor van rechtswege een definitief einde komt aan de onderhoudsplicht van de man.

In cassatie voert de vrouw aan dat het hof heeft miskend dat vanwege het definitieve einde van de onderhoudsplicht, artikel 1:160 BW restrictief moet worden toegepast, terwijl strenge motiveringseisen gelden voor de rechterlijke beslissing om een beroep op dit artikel te honoreren.

De Hoge Raad overweegt dat voor een bevestigende beantwoording van de vraag of de vrouw in de zin van artikel 1:160 BW is gaan samenleven met een ander als waren zij gehuwd, niet volstaat dat zij en de ander met elkaar samenwonen, maar is vereist dat tussen hen een

affektieve relatie bestaat van duurzame aard die meebrengt dat zij elkaar wederzijds verzorgen, met elkaar samenwonen en een gemeenschappelijke huishouding voeren. Het uitzonderlijke en onherroepelijke karakter van de in artikel 1:160 BW besloten liggende sanctie vergt dat deze bepaling restrictief wordt uitgelegd, hetgeen meebrengt dat niet snel mag worden aangenomen dat is voldaan aan de door deze bepaling gestelde eisen voor de beëindiging van de verplichting levensonderhoud te verschaffen (vgl. HR 13 juli 2001, ECLI:NL:HR:2001:ZC3603, HR 3 juni 2005, ECLI:NL:HR:2005:AS5961). In het licht hiervan heeft het hof blijk gegeven van een onjuiste rechtsopvatting dan wel zijn oordeel onvoldoende gemotiveerd, door enkel de hiervoor genoemde vaststellingen ten grondslag te leggen aan het bewijsvermoeden dat de vrouw in de zin van artikel 1:160 BW is gaan samenleven met een ander als waren zij gehuwd. Het hof heeft in dat oordeel immers niet betrokken of ook sprake is van wederzijdse verzorging en een gemeenschappelijke huishouding tussen de vrouw en die ander. De Hoge Raad vernietigt de beslissing van het hof.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-11-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:1246

Zaaknummer: 12/05089

Wetsartikelen: 1:160 BW

RECHTSPRAAK

Verzoek verlenging 12-jarige alimentatietermijn strandt. Omstandigheden niet zodanig dat gesproken kon worden van een uitzonderlijke situatie

Na twaalf jaar partneralimentatie te hebben ontvangen, verzoekt de vrouw de termijn van de partneralimentatie te verlengen met een periode van tien jaren. De man voert verweer.

Het hof overweegt in dat kader dat de verplichting tot levensonderhoud van rechtswege eindigt na het verstrijken van een termijn van twaalf jaren, tenzij de rechter destijds een andere termijn heeft bepaald (artikel 1:157 lid 4 BW). De rechter kan op verzoek van de onderhoudsgerechtigde een nadere termijn vaststellen, indien de beëindiging van de verplichting tot levensonderhoud zo ingrijpend van aard is, dat ongewijzigde handhaving van die twaalfjaarstermijn, naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid, niet van de uitkeringsgerechtigde kan worden geleverd (artikel 1:157 lid 5 BW). Uitgangspunt van de wetgever is evenwel dat de alimentatieverplichting in beginsel definitief eindigt na twaalf jaar. Indien om verlenging van de alimentatietermijn wordt verzocht, dient de alimentatiegerechtigde aan te tonen dat sprake is van een uitzonderlijke situatie. Hoewel aan de afwijzende beslissing op het verzoek tot verlenging geen hogere motiveringseisen worden gesteld, sluit het hof in het kader van de motivering aan bij de overgangsbepaling voor de 'oude' gevallen van de Wet Limitering Alimentatie. Met het oog op die overgangsbepaling heeft de Hoge Raad als vuistregel aanvaard, dat van een uitzonderlijke situatie, zoals bedoeld in artikel 1:157 lid 5 BW, in beginsel geen sprake kan zijn indien de beëindiging van de onderhoudsverplichting voor de alimentatiegerechtigde geen, of slechts een relatief onbetekenende terugval in het inkomen tot gevolg heeft. Dat is slechts anders wanneer verdere omstandigheden van het geval, onmiskenbaar zodanig zwaarwegende billijkheidsargumenten tegen de afwijzing van verzoek opleveren, dat de rechter daaraan in zijn motivering niet voorbij kan gaan. In een dergelijk geval moet de rechter laten blijken hoe hij die verdere omstandigheden in zijn afweging heeft betrokken.

Het hof onderzoekt de financiële situatie van de vrouw en concludeert dat de beëindiging van de onderhoudsverplichting voor de vrouw, geen of slechts een relatief onbetekenende terugval

in haar inkomen tot gevolg heeft. Verdere omstandigheden, die onmiskenbaar zodanig zwaarwegende billijkheidsargumenten tegen afwijzing van het verzoek opleveren, zijn niet gesteld, noch gebleken. Volgens het hof heeft de rechtbank het verzoek van de vrouw daarom terecht afgewezen. Het hof bekrachtigt de beschikking van de rechtbank.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 22-10-2013

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2013:8380

Zaaknummer: CR 200.122.566-01 22-10-2013

Wetsartikelen: 1:157 lid 4 BW en 1:157 lid 5 BW

RECHTSPRAAK

Vaststelling behoefte minderjarige van partijen die nimmer hebben samengewoond. Niet overleggen van verzochte financiële bescheiden bestraft met toewijzing verzoek

De minderjarige is geboren uit de inmiddels beëindigde affectieve relatie van partijen. Op basis van de resultaten van een DNA-onderzoek, concludeert de rechtbank dat de man de biologische vader van de minderjarige is. De vrouw verzoekt de man te veroordelen tot het betalen van kinderalimentatie. Partijen hebben nooit samengewoond. De man stelt daarom dat de behoefte van de minderjarige gelijk is aan het verschil tussen een bijstandsuitkering voor een alleenstaande en een bijstandsuitkering voor een eenoudergezin. Zou de behoefte van de minderjarige op een hoger bedrag worden vastgesteld, dan zou de man feitelijk meebetalen aan het levensonderhoud van de vrouw.

Volgens de rechtbank heeft de Hoge Raad reeds bepaald dat het door de man gevoerde verweer niet kan slagen (HR 19 oktober 1979). De door de man te betalen kinderalimentatie dient niet te worden gezocht in het gedeelte van de bijstandsuitkering dat aan de minderjarige zou toekomen, maar zou moeten worden vastgesteld aan de hand van de daadwerkelijke behoefte van de minderjarige. De rechtbank tracht de behoefte van de minderjarige te becijferen aan de hand van de tabel 'eigen aandeel kosten van kinderen', zoals die gold tot 1 april 2013. Aangezien partijen nooit hebben samengewoond, dient de behoefte van de minderjarige te worden vastgesteld aan de hand het inkomen van partijen afzonderlijk. De behoefte die op basis van het inkomen van partijen afzonderlijk resulteert, dient vervolgens te worden gemiddeld. De man heeft echter nagelaten om zijn inkomensgegevens over te leggen, waardoor een exacte berekening van de behoefte van de minderjarige niet mogelijk is. Dit gegeven brengt de rechtbank voor rekening en risico van de man, door de door de vrouw gestelde behoefte van de minderjarige onverkort over te nemen.

De man heeft voorts betoogd dat hij geen draagkracht heeft voor het voldoen van enige onderhoudsbijdrage. De rechtbank oordeelt dat ook dit betoog faalt, vanwege gebrek aan een deugdelijke onderbouwing. De man liet immers na zijn volledige financiële gegevens over te leggen. Het vorenstaande brengt de rechtbank tot het oordeel, dat ervan moet worden

uitgegaan dat de man over voldoende draagkracht beschikt om de door de vrouw verzochte kinderalimentatie te voldoen. De rechtbank wijst het verzoek van de vrouw daarom volledig toe.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 03-09-2013

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2013:6850

Zaaknummer: 136788 /FA RK 12-2186